

КЛИФЪРД САЙМЪК ЕДНА КОФА БРИЛЯНТИ

Превод от английски: Александър Димитров, 1983

chitanka.info

Полицията задържала чичо Джордж в три часа сутринта на Елм-стрийт. Той вървял по средата на улицата, поклащайки се, като си мърморел нещо. И главното — от него се стичала вода, сякаш той току-що е бил под проливен дъжд, макар че в нашия окръг вече трети месец как не беше паднала и капка. Под мишница чичо Джордж държал голяма картина, а в ръката си — кофа, до ръба пълна с брилянти. Той бил без обувки, само по чорапи. Когато дежурният полицаи Елуин Сондърс спрял стареца и го попитал какво му е, чичо Джордж в отговор промърморил нещо нечленоразделно. Явно здравата бил пийнал.

Елвин именно заради това го откарал в полицейския участък и едва там някой обърнал внимание на издутите му джобове. Полицаяте естествено го пребъркали и извадили съдържанието им на масата. А когато по-внимателно разгледали цялото това богатство, сержант Стив О'Донъл моментално позвънил на шерифа Чет Бърнсайд за инструкции какво да правят по-нататък. Шерифът заповядал да го затворят до сутринта в килия, което и било изпълнено.

Но щом чичо Джордж дошъл на себе си и се поориентирал, веднага грабнал стола и започнал да налага с него решетестата врата.

— Вие сте длъжни да ми разрешите да позвъня! — с всички сили крещял чичо Джордж. — Тепърва ще има да съжалявате, когато изляза на свобода и се оплача в съда за несправедливия арест.

Той дотолкова омръзнал на всички със своите викове, че те отворили килията и му разрешили да позвъни.

Разбира се, както винаги, той звънна на мен.

— Кой звъни по това време? — Елси се събуди и седна в кревата.

— Твоят чичо Джордж — казах аз.

— Така си и знаех! — възкликна жена ми. — Едва леля Мирта замина в Калифорния да навести роднините и той отново я подкара по старому.

— Е, добре, казвай какво пак си направил? — попитах чичото.

— Защо ми говориш с такъв тон, Джон? — обидено отвърна той. — Само веднъж или два пъти ти звъня в годината. Какъв е смисълът да имаш в семейството си адвокат, ако...

— Може би все пак ще заговориш по същество — прекъснах го аз. — Какво е станало?

— Този път ще им дам да се разберат! В ръцете са ми. Бъди спокоен, този път за всичко ще ти бъде платено. Ще си разделим наполовина глобата, която съдът им присъди. В нищо не съм виновен. Аз просто си вървах по улицата, когато се появи този мръсник и ме помъкна към пандиза. Нито съм се клатил нито съм пял. Не съм нарушавал реда. Чуй, Джон, нима човек няма право да ходи по улиците, па макар и в полунощ...

— Веднага идвам — отново го прекъснах аз.

— И дълго не се бави — вметна Елси. — Утре имаш труден ден в съда.

— Ти да не би да ме взимаш на подбив? — не се сдържах аз. — Щом чичо Джордж се появи, считай деня за загубен.

* * *

Когато пристигнах в полицейския участък, всички вече бяха се събрали. Шерифът бе дошъл няколко минути преди мен.

— И така — казах аз, — да говорим по същество. В какво го обвинявате?

— До обвинения не сме стигнали.

Шерифът още не можеше да се примири, че посред нощ са го вдигнали от леглото.

— Виж какво, Чет — казах аз, — няма да минат и няколко часа и на теб вече ще ти потрябва официално обвинение, и още как. Така че съветвам те отсега да помислиш над това.

— Предпочитам да изчакам, да видя какво ще каже Чарли.

Имаше предвид прокурора Чарли Нивънс.

— Добре, щом няма обвинение, то поне какви са обстоятелствата, при които е бил арестуван?

— Този Джордж е мъкнел кофа с брилянти. А сега ти ми отговори откъде се е сдобил с тях?

— Може би съвсем не са брилянти — предположих аз. — Ти уверен ли си в това?

— Сутринта, когато Хари отвори дюкяна си, ще го поканим да ги види.

Хари беше бижутерът, който имаше магазинче на отсрещната страна на площада.

Аз се приближих до масата и взех няколко камъка. Разбира се, аз не съм бижутер, но на мен брилянтите ми се видяха истински. Те бяха отлично шлифовани и страните им просто пламтяха, когато върху тях падаше светлина. Някои бяха големи колкото юмрук.

— Даже и да са брилянти, откъде-накъде ще го арестувате? Нищо не съм чувал за закон, който да забранява брилянтите да се носят в кофа.

— Ама нали Джордж, откак се помни, няма и пукнат брилянт — не се предаваше шерифът. — Трябва да са крадени.

— Значи, обвинявате го в кражба, така ли?

— Е, чак пък така, изведнъж — държанието на шерифа не бе много уверено. — Засега още нямам доказателства.

— А и тази картина — намеси се Елуин Сондърс. — Струва ми се, че е доста ценна. Прилича да е дело на някой от старите майстори.

— Удивително нещо — казах аз, — ще ми каже ли някой от вас къде в Уилоу Гроув би могло да се открадне картина, която да е излязла изпод четката на стар майстор, или пък кофа с брилянти?

На това, разбира се, нямаше какво да ми отговорят. В нашия Уилоу Гроув даже някой и да имаше сваятна картината това би могъл да бъде само банкерът Стивънс, който донесе една от Чикаго. Впрочем с неговите познания в изкуството нищо чудно да са му пробутали и фалшификат.

— Работата даже не е точно в картината и брилянтите — шерифът явно бе обезпокоен, — а в останалите неща. Заради тях, струва ми се, нещата не изглеждат чисти. Сам погледни.

Той взе от масата някакъв предмет и ми го подаде.

— Внимателно — предупреди той, — единият му край е много горещ.

Предметът бе дълъг около фут и по форма напомняше пясъчен часовник от прозрачна пластмаса. В средата имаше неголяма, явно метална пръчка. Единият ѝ край имаше цвета на нажежено желязо и когато доближих дланта си, почувствувах полъх горещ въздух. Другият ѝ край, бял, бе покрит с кристалчета.

— Внимавай да не ти хрумне да го докоснеш — предупреди шерифът. — Пръстът ще ти измръзне. Виждаш ли, лед има по него.

Аз внимателно оставих предмета на масата.

— Как мислиш, какво е това? — попита шерифът.

— Откъде да знам.

Физиката никога не е била любимият ми предмет и въпреки това бях готов да се обзаложа, че лежащата на масата вещ не може да съществува в природата.

— А как ти се харесва това? — шерифът взе в ръце неголям триъгълник от тънки метални или пластмасови клечки. — Според теб, какво е това?

— Какво е това ли? Ами просто...

— Просто? Опитай да си пхнеш пръста в него.

Опитах се да изпълня желанието му, но нищо не излезе. Отвътре триъгълникът беше празен и все пак пръстът ми не влизаше, сякаш триъгълникът беше запълнен с невидимо и неосезаемо, но твърдо като стомана вещество.

— Стига ли ти, или още да показвам?

Аз отрицателно поклатих глава.

— Чет, аз съм съгласен, че нищо не разбирам от тези неща и все пак това още не е основание да държите Джордж под арест.

— Той ще остане тук, докато не поговоря с Чарли — заинати се шерифът.

— В такъв случай направете опис на всички неща, които сте му иззели. Няма да мръдна оттук, докато не се уверя, че те са заключени в сейфа.

— Но...

— Теоретически всичко това е собственост на Джордж.

— Но това е невъзможно, Джон, сам разбираш. Прецени сам, откъде той би могъл, дявол да го вземе, да се сдобие...

— Дотогава, докато вие не докажете, че той е откраднал тези вещи конкретно от някого, по закон те му принадлежат. Човек съвсем не е длъжен да представя доказателства откъде се е сдобил със своята собственост.

— Добре де, добре — съгласи се шерифът, — ще направя опис, само се чудя как ще ги назова тези неща.

Е, това си беше негова грижа.

— А сега трябва да обсъдя насаме с моя клиент някои въпроси — казах аз.

Шерифът отключи стаята за свиждане с арестантите.

— Та така, Джордж, разкажи ми какво все пак се е случило с теб. Имам предвид абсолютно всичко. И се постарай да разказваш поред.

Джордж разбра, че не се шегувам.

— Ти, разбира се, знаеш че Мирта замина — започна той.

— Да.

— Та седя си аз вчера в гостната. Само по чорапи — свалих си обувките. Включих телевизора, гледам бейзбол. Знаеш ли, Джон, ако „Близнаците“ имаха по-добър стопер...

— Не се отвличай — прекъснах го аз.

— Значи седя си аз, пийвам си бира. Течеше седмият манш, „Янки“ подминаха двама, когато изведнъж Ментъл...

— По дяволите играта! — не се сдържах аз. — Искам да знам какво е станало с теб. Ти си загазил, а не някой си Ментъл.

— Ами това е всичко. Точно в седмия манш, когато Ментъл мигновено нанесе удар, изведнъж гледам: вървя аз по улицата, а зад ъгъла изскача полицейската кола.

— Искаш да кажеш, че не си спомняш какво е станало? Че не знаеш откъде си се сдобил с кофата с брилянтите, картината и всичко останало.

— Разказвам ти всичко както беше. Друго нищо не помня.

— Добре — казах аз, — нека считаме, че е така, както ти казваш. А сега се връщай в килията и стой мирно. Дръж се прилично. Около девет часа ще дойда, за да те измъкна оттук. С никого не разговаряй. Не отговаряй на никакви въпроси. Нищо не обяснявай и не разказвай. Ако започнат да досаждат и да настояват — кажи им, че аз съм ти забранил да говориш.

— Виж какво, Джон, да знаеш само как ми е пресъхнала устата...

— Не, не се и надявай.

— Е, ама само три-четири бутилчици бира, а? Че какво могат да ми навредят. Само да си промия гърлото. Та човек не може да са напие от няколко бутилки бира...

— Да бъде както искаш. Ще поговоря с шерифа.

* * *

Чичо Джордж не един път бе попадал в различни истории — впрочем не кой знае колко сериозни, а аз винаги съумявах да оправя нещата. Той се грижеше за сметището в края на града и някак си се прехранваше от мизерните грошове, които вземаше за труда си. Боклука той извозваше в близкия заблатен участък, а всичко останало, което все още можеше за нещо да послужи, внимателно отбираше и продаваше на безценица. Разбира се, неговото предприятие не беше кой знае колко печелившо и процъфтяващо, но чичо Джордж все пак си имаше собствен бизнес, а в такова малко градче като нашия Уилоу Гроув това вече нещо значеше.

Но този път нещата, които откриха у него, в никакъв случай не можаха да бъдат наречени боклук и това ме безпокоеше. Къде би могъл да ги намери?

— А не ти ли се струва, че трябва да позвъним на леля Мирта?
— загрижено попита Елси.

— Не сега. Все едно, тя няма да помогне.

— А какво мислиш да предприемеш?

— Преди всичко трябва да откроя съдията Бенсън и да получа от него постановление за освобождаване на чичо Джордж. Стига Чарлз Нивънс да не измисли някакви причини, за да продължи ареста, което е малко вероятно.

Уви, сутринта така и не успях да получа постановлението. Моята секретарка Дороти ми съобщи, че по телефона ме търси Чарли Нивънс. Едва поех слушалката и прокурорът веднага се разкрещя:

— Мълчанието няма да ти помогне! По-добре веднага казвай как го направи?

— Какво съм направил?

— Как помогна на Джордж да избяга от килията?

— Ама нали той е в полицията!

— Слушай тогава: него отдавна го няма там! — крещеше Чарли.
— Вратата е заключена, а той е изчезнал. Единственото нещо, което е останало от него, това са четири празни бутилки от бира.

— Ако ти имаш намерение да издадеш заповед за задържането му като беглец, то не забравяй, че липсват причини за първоначалния му арест.

— Какви причини, по дяволите! Само кофата с брилянтите е достатъчна.

— Стига да са истински.

— Съвсем, съвсем истински са, бъди спокоен. Хари Джонсън ги огледа тази сутрин. И той твърди, че няма никакво съмнение че са истински. Цялата работа, според него, е в това, че на Земята такива огромни брилянти няма. А и по чистотата нито един земен не може да се сравни с тях.

Чарли млъкна за момент, след което шепнешком произнесе:

— Виж какво, Джон, кажи ми честно какво става? Никому няма да...

— И аз самият не знам какво става.

— Но ти нали си говорил с Джордж и той е заявил на шерифа, че ти си му заповядал да не отговаря на никакви въпроси.

— Обикновена юридическа процедура — казах аз. — И друго. Ти отговаряш за целостта на брилянтите. Аз заставих Чет да направи опис и тъй като още няма обвинение...

— Ами бягството от участъка?

— Първо докажете, че арестът е бил законен.

Чарли тресна слушалката, а аз седнах в креслото и се опитах да подредя фактите.

— Дороти! — извиках аз секретарката. — Дороти, свържете ме с Келвин Рос от Института по изкуствата в Минеаполис, мой стар приятел...

* * *

В пет часа аз посрещнах Кел на летището. Насъбралата се тълпа вече беше доста голяма. Хората по някакъв начин бяха научили за пристигането на експерта, който ще каже своето мнение за картината, попаднала по такъв странен начин в ръцете на Джордж Уетмор.

Аз паркирах колата на площада и двамата с Кел се отправихме към полицията, където го запознах с нашите пазители на реда. Чет ми съобщи, че от Джордж, както и преди, няма вест. След като се поопъна малко, той извади картината и я постави на масата точно под лампата.

Кел се приближи да я погледне и изведнъж замря, съвсем като сетер, който е забелязал пъдпъдък. Той стоеше неподвижно, без да

издаде и звук, а ние, стълпилите се наоколо му, се стараехме да скриваме нетърпението си.

След като мина известно време, Кел извади от джоба си лупа, наведе се над платното и се зае да го изучава сантиметър по сантиметър. Изминаха още доста мъчителни минути, преди той да се изправи и да се обърне към мен:

— Джон, подръж моля ти се вертикално картината...

Аз вдигнах картината. Кел отстъпи няколко крачки назад и отново се задълбочи. После се наклони малко на едната страна, на другата, без да отделя от нея очи, отново се приближи към масата и грабна лупата. Накрая се изправи и се обърна към Чет:

— Много съм ви задължен. На ваше място бих събрал всички налични сили, за да охранявам тази картина.

Аз побързах да отведа Кел на улицата, вкарах го в колата, където известно време двамата поседяхме в пълно мълчание, гледайки се един друг.

— Стига само зрението да не ми изменя и да не съм забравил всичко за живописиста, това е картината на Тулуз-Лотрек „Кадрил в Мулен Руж“. Готов съм главата да ми отрежат, ако това не е оригиналът — възбудено изрече той. — Да се прекопира така безупречно картината е просто физически невъзможно. Само едно ми е странно.

— Кое?

— „Кадрил в Мулен Руж“ се намира във Вашингтон, в Националната галерия.

Почувствувах как настръхвам. Ако чичо Джордж по някакъв начин бе успял да окраде Националната галерия — с нас двамата бе свършено.

— Напълно е възможно картината на Тулуз-Лотрек да е изчезнала от Националната галерия, а дирекцията да иска да изчака никой и друг ден, и да не съобщава за това — продължи Кел. — Макар че обикновено в такива случаи те уведомяват големите музеи и някои експерти.

Той поклати с недоумение глава.

— Само че кому би хрумнала подобна идея просто не си представям. Разбира се, винаги съществува възможност да бъде продадена открадната картина на някой колекционер, който тайно ще ѝ

се любува. Това обаче е свързано с предварителни преговори, а и освен това малцина колекционери биха рискували да купят такъв известен шедьовър като „Кадрил в Мулен Руж“.

Хванах се като удавник за думите му.

— Значи ти изключваш възможността чичо Джордж да е откраднал картината?

Кал учудено ме изглежда.

— Доколкото разбирам, този чичо едва ли би отличил една картина от друга.

— Точно така.

— В такъв случай няма смисъл даже да мислим за кражба. Явно той отнякъде е взел тази картина. Но откъде? Ето къде е въпросът.

Не можех с нищо да му помогна.

— Необходимо е веднага да позвъним във Вашингтон — каза Кел.

Ние се отправихме към кантората ми. В приемната ме посрещна Дороти.

— В кабинета ви чака Шелдън Рейнолдс — сухо съобщи тя. — Полковник от военновъздушните сили.

— В такъв случай ще позвъня отгук — с тон на извинение каза Кел.

* * *

Влязох в кабинета си. Разбира се, полковник Рейнолдс все още беше там и с целия си вид демонстрираше огромно нетърпение, седейки на крайчеца на стола, като нервно барабанеше с пръсти по него. Като ме видя, той прекрати музикалните си упражнения и стана.

— Мистър Пейдж, ако не греша?

— Извинете, че ви накарах да чакате. С какво мога да ви бъда полезен?

Ние си стиснахме ръцете и той отново седна, но този път се намести добре, а аз с тревожно предчувствие седнах накрая на стола.

— До мен стигнаха слухове, че във вашия град са станали донякъде необикновени... произшествия — започна полковникът, — свързани с откриването на определени предмети. Аз говорих с

прокурора и той посочи вас — човека, към когото следва да се обърне по дадения въпрос. Струва ми се, че съществува определена неяснота относно това — кому принадлежат посочените предмети.

— Ако вие говорите за същото, което имам предвид и аз, то тук няма никаква неяснота — възразих аз. — Всички предмети, за които става дума, са собственост на моя клиент.

— Доколкото ми е известно вашият клиент е избягал от полицията.

— Изчезнал — поправих го аз. — При това той е бил арестуван непълно незаконно. Не е извършил никакво престъпление, просто е вървял по улицата.

— Мистър Пейдж, мен изобщо не ме засягат подробностите около това дело. Военновъздушните сили, които аз представлявам, се интересуват единствено от определени предмети, притежание на вашия клиент.

— Виждали ли сте тези предмети?

— Не — Рейнолдс поклати глава. — Прокурорът заяви, че в съда вие ще го разпънете на кръст, ако той ми разреши да ги разгледам. Според него обаче вие сте разумен човек и при съответен подход...

— Чуйте ме, полковник — прекъснах го аз, — в случай, в който нещо заплашва благосъстоянието на мой клиент, аз не съм разумен човек.

— Не знаете ли къде сега се намира вашият клиент?

— Нямам представа.

— Явно той ви е разказал къде е намерил тези неща?

— На мен ми се струва, че и самият той не знае.

Виждах, че полковникът не вярва на нито една моя дума, но не можех да му се сърдя.

— Нима вашият клиент не ви е казал, че се е срещал с „летяща чиния“?

Изумлението ми беше толкова голямо, че аз само успях да поклатя глава. Ама че новина! Такова нещо и през ум не ми бе минало.

— Мистър Пейдж. — Гласът на полковника стана необикновено сериозен. — Няма да крия от вас: тези предмети са много важни за нас. И при това не само за ВВС, а и за цялата нация. Ако нашият противник ги завладее преди нас...

— Един момент — прекъснах го аз. — Вие наистина ли се опитвате са ме убедите, че на този свят съществуват подобни неща като „лелящи чинии“?

— В никакъв случай — полковникът веднага застана нащрек. — Аз просто питах...

Вратата се откряна и Кел пъхна главата си в процепа.

— Извинете че ви прекъсвам, но трябва да замина. Трябва да отида във Вашингтон.

— Успя ли да се свържеш с Националната галерия?

— Картината е при тях — Кел явно беше озадачен. — Наистина, биха могли да я подменят, но това е твърде невероятно, особено при такава строга охрана. Аз почти не разчитах, че ти ще ми позволиш...

— Съвършено вярно. Картината при всички случаи трябва да бъде тук.

— Но мястото ѝ е във Вашингтон!

— Но не и в случай, че са две! — не се сдържах аз.

— Това е невъзможно!

Сега вече и двамата викахме.

— И все пак това очевидно е така — не се предавах аз.

— Щях да съм много по-спокоен, Джон, ако картината се намираше в сигурни ръце.

— Полицията я пази.

— Сейф в банката ми се вижда къде по-сигурно място.

— Добре, ще се постарая нещо да направя — обещах му аз. — Какво ти казаха от Националната галерия за всичко това?

— Ами почти нищо. Като гръмнати са. Някой от тях може би ще дойде тук.

— Да дойдат. Пентагонът вече е тук.

Ние си стиснахме ръцете и Кел бързо излезе, а аз отново заех крайчеца на стола.

— Да, не сте лесен — проточи глас полковникът. — С какво да ви въздействам: може би с патриотизъм?

— Боя се, че не съм кой знае какъв патриот. Предупреждавам ви, че ще дам указания и на моя клиент — да не прекалява с патриотизма си.

— Интересите на обществото?

— Първо ще ви се наложи да ми докажете, че това наистина е в негов интерес.

Ние втренчено се гледахме. Полковник Рейнолдс не предизвикваше никакви симпатии у мен, впрочем както и аз у него.

Телефонът иззвъня. Едва взех слушалката и Чет занарежда с бясна скорост.

— Джордж се намери! — викаше той. — С него има още един тип, те дойдоха с някаква дяволия, приличаща на автомобил, само че без колела...

Захвърлих слушалката и се втурнах към вратата. С крайчеца на окото си видях, че полковник Рейнолдс също скокна и ме последва.

* * *

Чет беше прав. Това нещо наистина изглеждаше като спортен автомобил без колела. Стоеше пред полицейския участък, по-точно висеше на два фута от земята, а лекото бръмчене свидетелствуваше, че вътре в него се намира механизъм, който работи изключително равномерно. Наоколо се бе насъбрала цяла тълпа и аз едва се промъкнах до колата.

Джордж седеше на мястото, на което трябваше да се намира водачът, а до него се мъдреше истинско плашило с необикновено унила физиономия. Непознатият бе облечен в черна безформена дреха. На главата му бе нахлузена до самите очи черна шапчица. Лицето и китките на това чудовище бяха бели като сняг.

— Какво става с теб? — попитах строго Джордж. — И изобщо защо си се разположил тук?

— Разбираш ли, Джон, страхувах се, че Чет пак ще ме затвори. А стига само той пръст да мръдне и аз моментално ще се изпаря. Тази машинка е просто чудо. Тя може и по земята да се плъзга, и като самолет да лети. Аз наистина още не съм я изучил напълно, съвсем отскоро я управлявам, ама е цяло удоволствие — и бебе би се справило.

— Кажи му — намеси се Чарли Нивънс, — че никой няма намерение да го арестува. Тук явно става нещо необикновено, но аз въпреки това съвсем не съм сигурен, че това е в разрез със закона.

С удивление се огледах. Като си пробивах път към колата, така и не бях забелязал прокурора. В този момент Рейнолдс ме изблъска и протегна ръка на Джордж.

— Полковник Рейнолдс от военновъздушните сили. Абсолютно необходимо е да ми разкажете подробно всичко. Много е важно.

— Ами тя просто си стоеше там, заедно с най-различни други вехтории — започна да обяснява Джордж, — и аз я взех. Явно никой не се интересуваше от нея, просто я бяха изхвърлили. Там множество хора изхвърляха всякакви вещи, които не им трябват.

— Абе прав си, и брилянтите някой е изхвърлил, и картината също — ехидно вметна Чет.

— За тях нищичко не знам — съвсем сериозно отговори Джордж. — Онзи път почти нищо не си спомням. Лееше се дъжд, на земята се валяха какви ли не ценни вещи...

— Млъкни, Джордж — казах аз.

На мен той нищо не бе ми казал за валящи се на земята ценности. Или паметта му се бе възвърнала, или миналия път просто ме бе излъгал.

— Добре, да оставим това — каза Чарли. — Джордж, спусни колата на земята и ела с нас. Чет ще остане тук и ще следи никой да не я докосва.

— И не забравяйте, че картината и брилянтите също трябва да се намират под постоянна охрана. Мисля че картината струва маса пари — добавих аз.

— Е, това е най-подходящото време да бъде ограбена банката — раздразнено заяви Чет. — Ако аз ангажирам всички мои полицаи да охраняват имуществото на вашия Джордж.

— Струва ми се, че на нашата беседа трябва да присъствува и спътникът на Джордж — продължи Чарли, без да обръща внимание на думите на шерифа. — Може би той ще може да добави някои ценни сведения.

Чет с важен вид заобиколи колата и в този момент необикновеният пътник заговори с някакъв странен, висок и пронизителен глас. Аз не разбрах нито дума, но макар че това може да се стори невероятно, свършено точно схванах смисъла на думите му.

— Не се докосвайте до мен! — заповяда непознатият. — Махайте се. Не ми пречете.

След което той отвори вратата и стъпи на земята. Чет заотстъпва, останалите — също. Настана тягостно мълчание, макар че само секунда преди това тълпата силно шумеше. Тълпата отстъпваше пред вървящия непознат. Чарли и полковникът също се отдръпнаха, правейки му път, и ме притиснаха до колата. Непознатият мина само на някакви си десет крачки от мен и аз добре успях да разгледам лицето му. То не изразяваше абсолютно нищо, а сърдито-киселият израз явно си го имаше по рождение. В моите представи точно така изглеждаше един средновековен инквизитор. Освен това у непознатия имаше още нещо, което ми е трудно да го изразя с думи. Той сякаш оставяше след себе си някаква необикновена миризма, макар че в действителност на нищо да не миришеше. Като че ли най-точното определение на това усещане би било — миризма на святост, ако такова нещо въобще съществува. От него сякаш излизаше лъчение, което действуваше на чувствата така, както ултразвукът действува на кучето, а човекът не го чува.

Непознатият мина покрай мен и се отправи към дъното на улицата през множеството отдръпващи се хора. Крачеше бавно, самотно, като че ли около него нямаше никой и явно не ни забелязваше. За сметка на това всички ние не отделяхме поглед от него, докато той не излезе от тълпата и не свърна зад ъгъла. Даже и след това известно време стояхме, без да се движим, като потресени, и нечий шепот ни изведе от този транс. Тълпата отново зашумя, но доста по-тихо от преди.

— Джон — тихо каза Чарли, — трябва веднага да останем насаме и всичко да обсъдим.

* * *

Когато се настанихме в кабинета на Чарли, той затвори вратата и извади от бюрото си бутилка уиски, четири книжни чашки, които напълни почти до ръба.

— Лед нямам — извини се той. — Впрочем, да върви по дяволите, в момента е необходимо точно нещо по-силно.

Ние седяхме кой където намери и също така в мълчание на един дъх изпихме неразреденото уиски.

— Вие разбрахте ли нещо, полковник? — попита Чарли.

— Добре би било да поговорим с пътника — вместо отговор забеляза Рейнолдс. — Надявам се, че ще вземат мерки да го задържат.

— Не би било зле — съгласи се Чарли. — Макар че да пукна, ако знам как това би могло да стане.

— Той ни изненада — заяви полковникът. — Следващия път ще бъдем подготвени. Ще си затъкнем ушите с памук, за да не чуваме безсмисленото му чуруликане...

— Това едва ли ще бъде достатъчно — възрази Чарли. — Някой от вас чу ли как той говореше?

— Той наистина говореше — намесих се аз. — Произнасяше думи, но всичките бяха непознати. Сякаш чуруликаше.

— И все пак всички ние разбрахме за какво говореше — не се предаваше Чарли. — Всеки от нас. Може би това е било телепатия?

— Съмнявам се — скептично отбеляза полковник Рейнолдс. — Телепатията съвсем не е тъй просто нещо, както мнозина мислят.

— По-скоро някакъв нов език — предположих аз. — Звуковете в него са така подбрани, че да предизвикват определени асоциации. Ако добре се поразровим в семантиката...

Чарли ме прекъсна, без да изслуша докрай моето доста интересно предположение относно семантиката.

— Джордж, а ти какво знаеш за него?

— Ами нищо — лениво произнесе той.

— Но нали ти пристигна заедно с него. Нима нищо не ти е говорил?

— През цялото време не пророни и дума. Аз точно потеглях, когато той се приближи и се настани до мен, а после...

— Откъде потегляше?

— Ами оттам, където лежеше купчината с най-различни вехтории. Тя заемаше може би няколко акра, пък и на височина си я биваше.

— Познаваш ли това място?

— Та аз никога преди това не съм го виждал — отговори Джордж, — нито на картинка, нито така.

— Виж какво, я ни разкажи всичко поред.

Джордж започна почти със същите думи, с които преди ми описваше своето приключение.

— Първия път там валеше като из ведро, ужасно. И беше тъмно, и аз забелязах множество всякакви неща. Никакви здания не видях. После, когато Чет ме вкара в пандиза...

— Почакай, почакай — спря го Чарли. — Струва ми се, че нещо пропускаш. Откъде взе брилянтите, картината и всичко останало?

— Ами от онази купчина. — Чичо Джордж никак не се смути. — Там имаше какво ли не и стига да имах време, щях да си избира и похубави неща. Но сякаш някакъв глас ми нашепваше, че всичко ей сега ще свърши, пък и дъждът се лееше, студен, като през есента, а самото място ми се видя някак странно. Е, и аз взех първото, което ми попадна, пяхнах го в джоба си. После гледам кофа с брилянти, само че аз не мислех, че са истински. След това взех и картината...

— А какво стана втория път?

— Как отново попаднах там ли?

— Точно така — съгласи се Чарли.

— Първия път стана съвсем случайно. Седя си аз в гостната, бях свалил обувките, пийвам бира, гледам телевизия, и изведнъж в седмия манш, когато „Янки“... Ей, ама какво стана после, аз така и още не знам. „Янки“ ли спечелиха?

— Спечелиха, спечелиха — успокои го Чарли.

Джордж удовлетворително кимна.

— Втория път аз сякаш повторих същото. Работата даже не е в това, че ме затвориха, колкото в самата несправедливост, ами аз нищо не бях извършил. Е, аз убедих Джон да ми донесе бира, настаних се по-удобно и реших малко да си пооплакна гърлото. Там, разбира се, нямаше телевизор, но аз съвсем ясно си го представих. И играта, както си беше. И очевидно отново се получи. Аз тутакси се озовах на онова място, където се въргаляха купчини всякакви вехтории, макар че всъщност това да не бяха вехтории, а съвсем редовни вещи. Някои от тях изобщо не можеш да разбереш за какво служат. Та така, те си лежаха там, а от време на време някой идваше от онези високи сгради, мъкнеше нещо в ръцете си, хвърляше го в купа и се връщаше.

— Доколкото разбирам, при второто си посещение вие сте прекарали там значително по-дълго — намеси се полковникът.

— Беше през деня, а и дъждът не валише така силно — обясни чичо Джордж. — А и мястото не изглеждаше тъй странно, макар че имаше унил вид, по-точно — пустинен. Хора не се виждаха, ако не броим онези, които идваха, за да хвърлят нещо в общия куп. Никой от тях не ми обръщаше никакво внимание, държаха се така, като че ли аз изобщо не съществувах. Да си призная, аз не знаех дали ще ми се удаде случай да дойда още веднъж и аз реших този път да не бързам. Да огледам цялата купчина и да подбера онова, което ми е нужно. Там имаше много неща, които бих взел, но аз реших да прибера само които най-много ми харесат: Е, започнах да обикалям купчината и да вземам онова, което ми допадне. Понякога веднага го изхвърлях обратно, а понякога хвърлях от взетите вещи.

Разказът на чичо Джордж така заинтригува полковник Рейнолдс, че той се бе навел напред, боейки се да не пропусне дума.

— Не бихте ли могли да опишете какви предмети имаше в грамадата от вещи?

— Е, например чифт очила с някаква лепенка на рамката. Аз ги изпробвах и изведнъж ми стана тъй радостно, че просто се изплаших. Щом ги свалих и веднага престанах да се чувствавам щастлив. Надянах ги отново и едва не заплаках от щастие.

— Ти си се почувствувал щастлив ли? — уточни Чарли. — С други суми, очилата са те докарвали до опиянение?

— Съвсем не, бях щастлив не като след порядъчна порция уиски. Щастлив и това е. Грижите, неприятностите някъде изчезваха, светът ми изглеждаше прекрасен, животът — отличен. Имаше там още една вещ — голямо парче стъкло, квадратно, а може би кубично. Врачките имат подобни, само че малки, кръгли. Та така, стъклото беше тъй красиво, че с часове бих му се любувал. Не, нищо не се отразяваше в него, като да речем в огледалото, и въпреки това ми се струваше, че някъде дълбоко в него има нещо като екран. Отначало само ми се стори, че виждам дърво, после се вгледах — точно така, дърво е. Огромен бряст, като онзи, който растеше в двора на дядо ми, с гнездо на авлига. На това също имаше гнездо на авлига, самата птичка бе кацнала до него. Гледам още: ама-ха, та това е точно същият бряст, а зад него къщичката на дядо ми с изпочупената ограда, и самият дядо

седи на тревата, пуши лулата си от царевичен кочан. Значи, съобразих аз, стъклото показва всичко, което пожелаете. Отначало в него имаше само дърво. Но едва помислих за авлигата и гнездото, и ето ги и тях. Спомних си дядо — и той веднага се появи, макар че вече двадесет години минаха, откак го погребяха. Аз го гледах известно време, а после си наложих да извърна поглед. Много го обичах и щом го видях, ми стана чоглаво. По това време вече бях разбрал за какво служеше стъклото и само за опит си представих баница с тиква. Е, и тя веднага се появи, с препечена коричка, цялата в масло. Помислих си за бира — ето я и нея...

— Аз не вярвам в нито една дума от тези измислици — каза Чарли.

— Продължавайте — намеси се полковникът. — Разкажете ни какво стана след това.

— Е, аз обиколих почти цялата купчина, насъбрах какво ли не, а и обратно изхвърлих не малко, и въпреки това така се бях натоварил, че едва вървах. И джобовете си напълних догоре. А туй-онуй и на врата си провесих. Изведнъж от сградите се носи кола, лети над земята съвсем ниско, точно към мен...

— Имате предвид колата, на която пристигнахте?

— Точно така. И в нея седи някакъв тъжен старец. Приблужи се към купчината, приземи колата, излезе и закуцука назад. Тогава се приближих, поставих цялото си имущество на задната седалка и си помислих: „Виж ти, дявол да го вземе, как ми провървя! Колко само неща още мога да взема!“ Разбира се, първо реших да опитам дали ще успея да я управлявам. Влязох вътре, там, където седеше старчето, и се оказа, че било просто като фасул. Аз издигнах колата над земята и лекичко я подкарах около купчината. Опитвам се всичко да си припомня: кое къде бях изхвърлил. Искаше ми се да ги събера и да ги сложа на задната седалка. Изведнъж чувам, че някой тича отзад. Обърнах се — този тип, облечен в черно, който пристигна с мен. Дотича до колата, хвана са за нея и се плъосна до мен. И изведнъж — ние сме в Уилоу Гроув.

Полковник Рейнолдс скокна.

— Вие искате да кажете — развика са той, — че на задната седалка на колата се намират всички онези необикновени предмети, за които вие току-що ни разказахте?

— Моля ви седнете, полковник — намеси се Чарли. — Надявам се, че не вярвате в тези басни. Съвсем очевидно е, че онова, за което Джордж говори, е просто физически невъзможно и...

— Чарли — казах аз, — позволи ми да ти напомня за някои други също такива невъзможни неща. Картината, която са намира едновременно в Националната галерия и тук, в Уилоу Гроув, колата без колела, онази дяволия, единият край на която а нажежен, а другият — студен като лед.

— Боже, ще полудея — прошепна Чарли отчаян. — Откъде ми се струпа това на главата.

— Виж какво, Чарли — отбелязах аз, — според мен, още нищо не ти се е струпало на главата. Всичките тези загадки нямат никакво отношение към закона.

— А аз преди всичко бих желал да науча къде се намира това място и защо хората изхвърлят имуществото си — заяви полковникът.

— И разбира се, вие бихте искали да му сложите ръка — добавих аз.

— Вие сте дяволски прав — съгласи се той. — Именно това намерение имам. Вие давате ли си сметка какво могат да значат подобни предмети за нашата страна? Например да наклонят везните в наша полза, имам предвид потенциалния ни противник, и аз съвсем не...

На стълбата, а после и в хола се дочу шум от стъпки. Вратата се отвори и в стаята нахлу, като едва не падна, помощник-шерифът.

— Сър — едва дишайки, се обърна той към Чарли, — не знам какво да правя. Някакъв луд проповядва край паметника на Неизвестния воин. Казаха ми, че шерифът се запътил натам с намерението да го прати по дяволите, тъй като оня нямал разрешително за проповядване на обществени места, а после видели как шерифът тича към участъка. Аз влязох там през задния вход. Гледам: шерифът граби пушки и муниции, а когато го запитах какво има, той не пожела да разговаря с мен, а помъкна цяла купчина оръжия към площада и струпа всичко това край паметника. Там имаше голяма тълпа и всички мъкнат най-различно имущество и го захвърлят...

Аз не изчаках края на речта му, а се втурнах към вратата.

Грамадата от предмети край паметника бе израсла толкова, че вече се бе изравнила с постаментата. Имаше струпани велосипеди,

радиоприемници, пишещи машини, електрически самобръсначки, шевни машини, прахосмукачки и какво ли не още. Имаше даже и няколко автомобила. Слънцето залязваше, в града се стичаха фермери от околността и заедно с жителите на градчето вървяха през площада, мъкнейки всякакво имущество, за да го прибавят към бързо растящата купчина.

Непознатият, който бе пристигнал заедно с Джордж, никъде не се виждаше. Той бе извършил пъкленото си дело и бе изчезнал.

Боже, помислих си аз, нали никой от тези хора не бе разбрал и една дума, нито един звук от птичия език на проповедника. Въпреки това всичко онова, което той бе искал да им каже, за тях се бе превърнало в заповед. Значи аз не сгреших, като предположих, че цялата тайна е в семантиката.

В нашия език, разбира се, има много повече думи, отколкото са необходими на обикновения човек, но ние така сме свикнали с тяхната употреба, че повечето от тях са загубили дълбочината и точния си смисъл. А е имало такова време, когато великите оратори са завладявали вниманието на тълпите с помощта на простата поезия на своите речи; такива оратори понякога са променяли общественото мнение, направлявали са го. Уви, сега думите, които произнасяме, са изгубили своята сила.

„Смехът например винаги ще запази своя смисъл“ — помислих аз. Простият весел смях, даже човек и да не знае причината, е в състояние да повдигне настроението му. Шумният, звучен смях означава дружелюбност, тихият и сдържан — превъзходство на ума и при подходящи условия може да те изкара от търпение.

Цялата работа е в звуците, които предизвикват основните емоции и реакции на човека. Не използваше ли нещо подобно тайнственият пришественец? Не бяха ли тези звуци така фино преплетени, тъй дълбоко проникващи в човешката психика, че тяхното съдържание да е толкова значително, колкото и на най-внимателно съставените наши речи, но с едно решаващо предимство: присъщата им сила на убеждение е недостъпна за обикновените слова. Нали в зората на човешката история са съществували предупреждаващото ръмжене, яростният възглас, викът, означаващ храна, дружелюбното мъркане! Нима езикът на непознатия не представлява някаква сложна разновидност на тези примитивни звуци?

Старецът Кон Уедърби тежко премина по тревата и постави върху самия връх на купчината портативен телевизор. Младата жена, която вървеше след него, хвърли до телевизора сешоар, прахосмукачка и тостер. Сърцето ми едва издържаше при тази гледка. Сигурно би трябвало да се приближа и да се опитам да ги отрезвя — поне Кон — да се опитам да ги спра, да им докажа, че извършват огромна глупост. Нали същият този Кон събираше цент по цент, лишаваше се от чашката, пушеше само три евтини цигари на ден вместо обичайните пет само и само за да се сдобие с този телевизор. Но аз по някакъв странен начин знаех, че е безполезно да ги спирам.

Вървах право през тревата, чувствавайки се опустошен и сломен. Срещу мен, поклащайки се под тежкия си товар, вървеше позната фигура.

— Дороти? — удивено възкликнах аз.

Дороти рязко спря и книгите, които тя беше прегърнала, паднаха на земята. Причерня ми — та това бяха моите книги по юриспруденция!

— Веднага съберете всичко и го върнете обратно! — заповядах аз. — И откъде само ви хрумна?

Точно щях да се упътя към Дороти, но в същия момент забравих и нея, и моите книги. От противоположния край на площада се дочу пронизителен лай. От тъмнината на страничната уличка на светлото изскочи раздърпана фигура, преследвана от глутница кучата. Непознатият в черно, това беше именно той, беше повдигнал полите на безформената си дреха, за да не се спъне в тях, и показваше много добър резултат в това импровизирано състезание. От време на време някое от кучетата успяваше със скок да откъсне парче от развяващата се дреха, което не намаляваше устрема му.

Да, явно с хората работите му бяха къде по-добри, отколкото с кучетата. Очевидно кучетата не разбираха птичия език на непознатия, а може би самият той им се струваше толкова необикновен, че те веднага бяха го приели за чужд човек, с когото няма защо да се церемонят.

Той премина по тревата заедно с преследващата го глутница, свърна по уличката, която водеше към площада, и едва тогава аз разбрах накъде бяга. Успях да извикам нещо, след което се втурнах след него. Той очевидно искаше да стигне до колата, с която чичо Джордж бе пристигнал, и която бе негова собственост. А това не биваше да допусна.

Знаех, че едва ли ще догоня пришълеца и разчитах единствено на Чет. Предполагах, че е оставил един-двама полицаи да охраняват колата, а докато проповедникът ги уговаря, ще мине известно време и аз ще успея да го настигна, преди да отлети.

Разбира се, той би могъл да се опита и мен да ме омае със своето чуруликане, но аз усилено си внушавах, че трябва да устоя.

Така се носехме по улицата — отпред непознатият, малко по-назад глутницата лаещи кучета, а след тях аз, когато се показва колата, стояща пред полицейския участък, оградена все още от порядъчна тълпа. Проповедникът изграчи няколко пъти — трудно ми е да намеря по-подходяща дума — и хората бързо започнаха да се разпръскват. Той даже не забави своя бяг и трябва да му се признае: показва се като отличен спортист, а на десетина фута от колата просто силно отскочи и сякаш заплува към нея във въздуха, след което се плъосна на мястото на водача. Може би цялата работа беше в това, че кучетата ужасно го бяха изплашили, а при определени критични ситуации човек е способен да извърши чудеса, които при обикновени условия ни изглеждат невероятни. Впрочем, даже и така да е, проповедникът показва отлична атлетическа подготовка, която съвсем не подхождаше на външността му на бостанско плашило.

Щом като се намери на мястото на водача, колата мигновено излетя и за броени секунди изчезна в тъмното небе. Двата полицаи, които Чет бе отделил като охрана, стояха с широко отворени уста, гледайки в мястото, където тя до преди малко се намиреше. Хората, които бяха започнали да се разпръскват по заповед на непознатия, също спряха и се пулеха на празното място. Даже кучетата, които обикаляха в кръг, бяха обезкуражени и от време на време вдигаха муцуни и жално квичаха.

Аз стоях заедно с другите, като се стареех да си поема дъх, когато чух зад себе си тропот и някой ме хвана за ръката. Беше полковник Шелдън Рейнолдс.

— Какво стана? — разтревожено ме попита той.

Аз с горчивина и без да подбирам изразите му обясних какво бе станало.

— Той отлетя в бъдещето — заключи полковникът. — Нито него, нито колата му ще видим някога.

— В бъдещето ли?

— Да. Най-вероятно там. Другояче няма как да бъде обяснено. Отначало аз предполагах, че Джордж е влязъл в контакт с „леляща чиния“, но явно бърках. Непознатият очевидно е пътешественик от бъдещето. Вие имате право по отношение на неговия език. Това е нова семантика, нещо като стенографски език, съставен от най-основните звукови комбинации. Може би такъв език би могло да се създаде изкуствено, но за това ще отиде много време. Можем да предположим, че той е възникнал или е бил заимствуван, когато те са се отправили към звездите — универсален език, нещо подобно на езика от знаци на някои индийски племена...

— Но тогава излиза, че и чичо Джордж е пътешествувал във времето! — Възкликнах аз. — Та той няма ум колкото...

— Вижте какво — прекъсна ме полковникът, — за да пътешествуваш във времето, може би не е нужно нищо да знаеш. Може би човек трябва само нещо да почувствува или да има необходимото настроение. Не е изключено в нашия свят да има само един-единствен човек, способен да изпитва подобни чувства...

— Но, полковник, това е пълен абсурд! Да допуснем, макар и само като хипотеза, че Джордж наистина е бил в бъдещето. Откъде-накъде, кажете ми моля ви се, хората на бъдещето ще изхвърлят своето имущество, за какво е било онова сметище?

— Откъде да знам — каза полковникът. — По-точно, имам една хипотеза.

Той изчака да види дали няма да го попитам каква именно, но тъй като аз си замълчах, сам започна:

— Ние доста говорим за контакти с други цивилизации и даже прослушваме космоса с надеждата да уловим сигнали, изпратени от разумни същества. Засега такива сигнали не ни се удаде да уловим и може би ние никога няма да ги чуем, тъй като отрязъкът от време, през който една цивилизация е високоразвита в технологично отношение, би могъл до се окаже много кратък.

Поклатих глава:

— Не разбирам накъде клоните. Какво отношение има случилото се в Уилоу Гроув към сигналите от космоса?

— Съгласен съм, може би неголяма, ако не смятаме, че ако някога такъв контакт се осъществи, той трябва да стане с цивилизация, която подобно на нашата е технологически развита. А според мнението на редица социолози, технологичната фаза на всяко едно общество с времето сама ще се изживее, или ще създаде такива условия, срещу които хората ще въстанат, или накрая интересът на обществото ще премине от технологията към други въпроси...

— Почакайте — прекъснах го аз. — Нима искате да кажете, че купчината от всякакво имущество, която е видял Джордж, е резултат от факта, че в далечното бъдеще хората са отхвърлили технологичното общество? Но това е невъзможно. Даже и да се случи някога това, то отмирането на техниката и нейните атрибути ще стане постепенно. Хората не могат ей-така в един прекрасен ден са решат, че техниката вече не им е нужна и да започнат да изхвърлят всякакви прекрасни и полезни вещи...

— И все пак това е възможно — мрачно произнесе полковникът. — Това би могло да стане и в случай, че отказът е продиктуван от някакво религиозно движение. Непознатият, както личи, беше точно такъв евангелистки проповедник от бъдещето. Вижте само какво успя да направи за толкова кратко време. Пищещи машини, радиоприемници, телевизори, прахосмукачки — изхвърлени накуп до паметника — все продукти на технологията!

— А какво ще кажете за картината и кофата с брилянти? — възразих аз. — Те не могат да бъдат наречени изделия на техниката.

Изведнъж и двамата млъкнахме и се втренчихме един в друг. Едновременно ни мина мисълта колко глупаво е да стоим и да спорим просто така.

— Не знам — сви рамене полковник Рейнолдс. — Само изказах предположение. Колата, разбира се, повече няма да видим, а заедно с нея и онова, което Джордж е сложил на задната седалка. Но все пак някои неща ни останаха...

Един от двамата полицаи, които бяха оставени да пазят колата, внимателно се вслушваше в разговора ни.

— Извинете, че си позволявам да се намеся — запъвайки се, каза той. — Но нищичко не остана. Всичко е изгубено.

— Всичко е изгубено! — отчаян извиках аз. — И картината, и брилянтите?! Но нали аз предупредих Чет да вземе...

— Шерифът няма нищо общо с това — възрази полицаят. — Той ни постави нас двамата тук, а двама други в сградата, за да пазят вещите. По-късно, когато на площада започна целият този цирк, на него му бяха нужни хора и той...

— ... донесе картината, брилянтите и всичко останало и ги остави в колата! — с ужас се досетих аз, познавайки Чет и неговия начин на мислене.

— Той мислеше, че по такъв начин ние двамата ще можем да охраняваме всичко наведнъж — с тон на оправдание каза полицаят. — И ние отлично бихме се справили, ако не...

* * *

Аз се обърнах и тръгнах където очите ми видят. Не желях повече нищо да слушам. Само да ми бе паднал Чет в тази минута, бих го удушил. Стъпих на тротоара и почувствувах, че някой върви след мен. Обърнах се — точно така! — отново полковникът. Като ме гледаше, той беззвучно произнесе: „Джордж“. И мен ме осени, разбрах какво има предвид.

— Днес по телевизията ще предават срещата между „Янки“ и „Близнаците“?

Полковникът кимна.

— Господи, тогава трябва веднага да намерим отнякъде бира!

Ние направихме това в рекордно кратко време, при което всеки от нас домъкна по цяла дузина.

Но Джордж ни бе изпреварил. Той седеше пред телевизора само по чорапи и с бутилка бира в ръка следеше перипетиите на играта.

Ние не обелихме и дума. Просто поставихме бутилките до него на пода, за да не вземе — боже опази — запасът да свърши ненавреме, влязохме в кухнята и тихо, седейки на тъмно, търпеливо се заехме да чакаме развоя на събитията.

В шестия манш ситуацията се повтори. „Янки“ точно подминаха двама и Ментъл се приготви за удар. Но нищо не стана. Джордж продължаваше да отпива от бирата, да почесва краката си и да гледа.

— Може би това ще стане в седмия манш — каза полковникът.

— Може би — съгласих се аз.

Ние упорито седяхме в кухнята, а нашите надежди постепенно се изпаряваха. Та нали до края на сезона „Янки“ само четири пъти ще се срещнат с „Близнаците“. А през следващия сезон Ментъл, както вестниците писаха, най-вероятно повече няма да играе!

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 10 от 1983 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.